

Ηνωμένων Εθνών ακριβώς με το όνομα ΠΓΔΜ. Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 22, η Ενδιάμεση Συμφωνία «δεν καταπατά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από ήδη ισχύουσες διμερείς και πολυμερείς συμφωνίες», ανάμεσα στις οποίες συμπεριλαμβάνεται βέβαια και το Βορειοατλαντικό Σύμφωνο.

Όπως επεσήμανε ο **Μάικλ Ρήσμαν** απαντώντας στους ισχυρισμούς της ΠΓΔΜ, **εφόσον το Διεθνές Δικαστήριο αποφανθεί ότι έχει δικαιοδοσία να αποφανθεί επί της ουσίας**

της επίδικης υπόθεσης, τότε θα πρέπει να δεχθεί και ότι το άρθρο 22 της Ενδιάμεσης Συμφωνίας εισάγει μία σαφή νομική υποχρέωση για τα δύο συμβαλλόμενα κράτη. Πραγματοποιώντας μία λεπτομερή και διεξοδική ανάλυση των άρθρων 11 και 22 της Ενδιάμεσης Συμφωνίας, σε συνάρτηση με το άρθρο 8 του Βορειοατλαντικού Συμφώνου, που προβλέπει τα κριτήρια εισόδου νέων κρατών στο ΝΑΤΟ, ο καθηγητής Ρήσμαν επισήμανε εύστοχα ότι

αν και η Ελλάδα καταρχήν υποχρεώνεται να μην αντιτίθεται στην είσοδο της ΠΓΔΜ σε διεθνείς οργανισμούς, εφόσον αναφέρεται ως ΠΓΔΜ, αυτό δεν σημαίνει ότι δεσμεύεται να μην αντιτίθεται ακόμη και όταν η ΠΓΔΜ δεν συγκεντρώνει τα προβλεπόμενα κριτήρια εισόδου σε διεθνείς οργανισμούς, όπως αυτά έχουν ήδη καθοριστεί από τους ίδιους τους διεθνείς οργανισμούς. □□□□□□

Ειδικότερα, σε μία στρατιωτική συμμαχία με κλειστή συμμετοχή, όπως είναι το ΝΑΤΟ, τα **κριτήρια** και οι διαδικασίες εισόδου νέων μελών είναι ιδιαίτερα **αυστηρά**. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, πρόκειται για κριτήρια που καθορίζονται στο

Membership Action Plan

του ΝΑΤΟ και κάθε κράτος μέλος έχει ιδιαίτερη ευθύνη για την τήρησή τους, εφόσον έτσι συμβάλλει στην προώθηση των σκοπών του ΝΑΤΟ.

Στο παρελθόν – και ειδικότερα κατά την περίοδο αμέσως μετά το 1995 – η Ελλάδα δεν είχε προβάλλει αντιρρήσεις στην είσοδο της ΠΓΔΜ σε διεθνείς οργανισμούς, επειδή την εποχή εκείνη βασιζόταν στην καλόπιστη τήρηση των διεθνών δεσμεύσεων της ΠΓΔΜ. Ωστόσο, μετά τις αλληπάλληλες παραβιάσεις της Ενδιάμεσης Συμφωνίας από την πλευρά της ΠΓΔΜ, ενεργοποιήθηκαν πια οι ρυθμίσεις των άρθρων 22 και 11 της Ενδιάμεσης Συμφωνίας.

Στη συνέχεια, τον λόγο πήρε ο Τζέιμς Κρόφορντ, ο οποίος ξεκαθάρισε ότι το άρθρο 11 της Ενδιάμεσης Συμφωνίας δεν εισάγει γενική, αόριστη και απεριόριστη υποχρέωση της Ελλάδας να δέχεται την είσοδο της ΠΓΔΜ σε διεθνείς οργανισμούς «άνευ ετέρου». Τα σχόλια της τότε Υπουργού Εξωτερικών κ. Ντόρας Μπακογιάννη και του τότε Πρωθυπουργού της Ελλάδας κ. Κ. Καραμανλή σχετικά με την ανάπτυξη σχέσεων καλής γειτονίας μεταξύ Ελλάδας και ΠΓΔΜ ή για επίλυση του θέματος του ονόματος πριν από την είσοδο της ΠΓΔΜ στο ΝΑΤΟ – τα οποία επικαλέστηκε η ΠΓΔΜ στην προσφυγή της – πραγματοποιήθηκαν ενώπιον δημοσιογράφων, κοινοβουλευτικών ομάδων ή της Βουλής και όχι στο πλαίσιο του ΝΑΤΟ. Συνεπώς, **δεν πρόκειται για νομικά αξιολογήσιμες δηλώσεις**.

Σε κάθε περίπτωση, οι αξιωματούχοι της Ελλάδας δεν πρόβαλαν αντίρρηση στην είσοδο της ΠΓΔΜ στο ΝΑΤΟ, αλλά απλώς επαναλάμβαναν τα κριτήρια εισόδου στο ΝΑΤΟ, στα οποία συμπεριλαμβάνονται και οι «σχέσεις καλής γειτονίας».

Όπως προκύπτει από το ισχύον νομικό πλαίσιο, η είσοδος ενός νέου μέλους στο ΝΑΤΟ τελικά αποτελεί **ζήτημα consensus** των κρατών μελών της στρατιωτικής αυτής συμμαχίας. Εξάλλου, σύμφωνα με τον Γ.Γ. ΝΑΤΟ κ. Σέφερ (19.2.2009), στο ΝΑΤΟ δεν

υφίσταται καν η έννοια του veto. Η δήλωση του κ. Κ. Καραμανλή ότι «η ΠΓΔΜ δεν εισήλθε στο ΝΑΤΟ εξαιτίας του veto της Ελλάδας», την οποία επικαλέστηκε η ΠΓΔΜ, έγινε για εσωτερικούς πολιτικούς λόγους και δεν αντανakλά τη νομική ακριβολογία και διαδικασία εισόδου στο ΝΑΤΟ.

Στη συνέχεια, ο κ. **Κρώ φορντ** αναφέρθηκε στη στρατηγική της ΠΓΔΜ να επιδιώκει την αναγνώριση του κράτους αυτού με το συνταγματικό όνομά του από τρίτα κράτη, η οποία κατά ρητή δήλωση του τότε Προέδρου της ΠΓΔΜ κ. Τσερβενκόβσκι θα επιτύγχανε να υλοποιήσει το σχέδιο της ΠΓΔΜ να επιβάλλει το συνταγματικό όνομα του κράτους αυτού σε πολυμερές επίπεδο. Με τον τρόπο αυτό, η διαδικασία της διαπραγμάτευσης με σκοπό την ανεύρεση κοινά αποδεκτής λύσης για το ζήτημα του ονόματος, που εισάγεται στην Ενδιάμεση Συμφωνία, καθίσταται γράμμα νεκρό και εκτός αντικειμένου.

Πρόκειται για καταστρατήγηση

Διεθνή δεσμεύσεων της ΠΓΔΜ

Ο κ. Κρώφορντ επισήμανε ότι η Ελλάδα διαπίστωσε το σχέδιο της καταστρατήγησης και παραβίασης της Ενδιάμεσης Συμφωνίας και διαθέτει το νομικό δικαίωμα να αντιδρά σε περίπτωση που παραβιάζεται η Ενδιάμεση Συμφωνία. Συνεπώς, η αντίδραση αυτή, ακόμη και αν θεωρηθεί ως παραβίαση του άρθρου 11, εντούτοις θεραπεύεται βάσει του άρθρου 22 της Ενδιάμεσης Συμφωνίας.

Κατά την αγόρευσή του ο κ. **Αλαίν Πελέ** επισήμανε ότι η απόφαση του Βουκουρεστίου σχετικά με τη μη είσοδο της ΠΓΔΜ στο ΝΑΤΟ δεν ήταν ξαφνική, αλλά το **αποτέλεσμα συνεχών παραβιάσεων**

της Ενδιάμεσης Συμφωνίας από την ΠΓΔΜ (π.χ. των άρθρων 5, 6, 7) και της αρχής της καλής γειτονίας, που συμπεριλαμβάνεται στα κριτήρια εισόδου νέων μελών στο ΝΑΤΟ. Ο κ. Πελέ αναφέρθηκε στην υποχρέωση διαπραγμάτευσης μεταξύ της ΠΓΔΜ και της Ελλάδας, όπως προβλέπεται σε διάφορες διεθνείς πράξεις, για να την αντιπαραβάλει κατόπιν με τη συστηματική, κυνική και μαζική παραβίαση των συγκεκριμένων νομικών δεσμεύσεων από την πλευρά της ΠΓΔΜ. Ο κ. Πελέ εξήγησε ότι το όνομα το οποίο θα πρέπει να συμφωνηθεί στις διαπραγματεύσεις μεταξύ Ελλάδας και ΠΓΔΜ δεν αφορά τις διμερείς σχέσεις των δύο κρατών, αλλά προορίζεται να έχει γενική, πολυμερή χρήση. Αναφέρθηκε σε δήλωση του Πρωθυπουργού της ΠΓΔΜ κ. Γκρούεβσκι από το 2007, όπου διαφαίνεται η απόλυτη άρνηση της ΠΓΔΜ να διαπραγματευτεί κατά παραβίαση των διεθνών υποχρεώσεων της, καθώς και η εμμονή της ΠΓΔΜ για ανεύρεση λύσης που θα αφορά μόνο το διμερές επίπεδο. Πρόκειται βέβαια για κατάφωρη παραβίαση των διεθνών υποχρεώσεων της ΠΓΔΜ και η οποία χαράσσει μία προσεκτική στρατηγική με σκοπό να διαμορφωθεί μία τετελεσμένη πολιτική κατάσταση σχετικά με το όνομα, που αποδεικνύεται και από σχετικές θριαμβευτικές δηλώσεις της πολιτικής ηγεσίας της ΠΓΔΜ. Ο κ. Πελέ αναφέρθηκε διεξοδικά στο ισχύον νομικό πλαίσιο σχετικά με τις διαπραγματεύσεις, καθώς και στις συνεχείς σχετικές παραβιάσεις της Ενδιάμεσης Συμφωνίας από την ΠΓΔΜ.

Η κ. **Μαρία Τελαλιάν**, που έλαβε τον λόγο κατά την απογευματινή διαδικασία, αναφέρθηκε διεξοδικά στις **αλυτρωτικές βλέψεις** της ΠΓΔΜ.»

Ο Ηλίας Κουσκουβέλης είναι Καθηγητής Διεθνών Σχέσεων στο Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας. Διετέλεσε Πρύτανης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας από το 2006 έως το 2010 και Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων από το 2004 έως το 2006. Το 1991 έγινε Δικηγόρος στο Πρωτοδικείο Αθηνών και από το 1997 είναι Δικηγόρος του Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης. <http://www.kouskouvelis.gr>